

Becslés momentumok módszerével

A momentumok módszere általában eloszlások paramétereinek becslésére szolgál. Olyan sokasági paramétereket keres, amelyek mellett a sokaság és a minta megfelelő momentumai megegyeznek.

1. *Becsülje a normális eloszlás μ és σ^2 paramétereit a momentumok módszerével!*

Az első sokasági momentum: $M_1 = E(Y) = \mu$

A második sokasági centrális momentum: $M_2(\mu) = E(Y - \mu)^2 = \sigma^2$

A minta első momentuma: $m_1 = \frac{1}{n} \sum y_i = \bar{y}$

A minta második centrális momentuma: $m_2(\bar{y}) = \frac{1}{n} \sum (y_i - \bar{y})^2 = s^{*2}$

Feltételezve az (ismeretlen) sokasági és (kiszámított) mintamomentumok megegyezését:

$$\hat{\mu} = M_1 = m_1 = \bar{y} \quad \hat{\sigma}^2 = M_2(\mu) = m_2(\bar{y}) = s^{*2}$$

2. *Becsülje az egyenletes eloszlás α és β paramétereit a momentumok módszerével!*

Az első sokasági momentum: $M_1 = E(Y) = \frac{\alpha + \beta}{2}$

A második sokasági centrális momentum: $M_2(\mu) = E(Y - \mu)^2 = \frac{(\beta - \alpha)^2}{12}$

A minta első momentuma: $m_1 = \frac{1}{n} \sum y_i = \bar{y}$

A minta második centrális momentuma: $m_2(\bar{y}) = \frac{1}{n} \sum (y_i - \bar{y})^2 = s^{*2}$

Feltételezve az (ismeretlen) sokasági és (kiszámított) mintamomentumok megegyezését:

$$\frac{\hat{\alpha} + \hat{\beta}}{2} = M_1 = m_1 = \bar{y} \quad \frac{(\hat{\beta} - \hat{\alpha})^2}{12} = M_2(\mu) = m_2(\bar{y}) = s^{*2}$$

Oldjuk meg a kapott egyenletrendszert:

$$\begin{cases} \frac{\hat{\alpha} + \hat{\beta}}{2} = \bar{y} \\ \frac{(\hat{\beta} - \hat{\alpha})^2}{12} = s^{*2} \end{cases}$$

Egyszerűbb alakban felírva:

$$\begin{cases} \hat{\alpha} + \hat{\beta} = 2\bar{y} \\ \hat{\beta} - \hat{\alpha} = \sqrt{12}s^* \end{cases}$$

A két egyenletet összeadva:

$$2\hat{\beta} = 2\bar{y} + \sqrt{12}s^*$$

Amiből

$$\hat{\beta} = \bar{y} + \sqrt{3}s^*$$

Az első egyenletből kifejezve $\hat{\alpha}$ -t:

$$\hat{\alpha} = 2\bar{y} - \hat{\beta}$$

Tehát

$$\begin{aligned} \hat{\alpha} &= \bar{y} - \sqrt{3}s^* = \frac{1}{n} \sum y_i - \sqrt{\frac{3}{n} \sum (y_i - \bar{y})^2} \\ \hat{\beta} &= \bar{y} + \sqrt{3}s^* = \frac{1}{n} \sum y_i + \sqrt{\frac{3}{n} \sum (y_i - \bar{y})^2} \end{aligned}$$

3. *Becsülje az exponenciális eloszlás λ paraméterét a momentumok módszerével!*

Az első sokasági momentum: $M_1 = E(Y) = \frac{1}{\lambda}$

A minta első momentuma: $m_1 = \frac{1}{n} \sum y_i = \bar{y}$

Feltételezve az (ismeretlen) sokasági és (kiszámított) mintamomentum megegyezését:

$$\frac{1}{\hat{\lambda}} = M_1 = m_1 = \bar{y}$$

Ebből következik, hogy

$$\hat{\lambda} = \frac{1}{\bar{y}}$$

Valamely előbbi nevezetes eloszlású sokaságból vett minta esetén az eloszlás ismeretlen paraméter(ei)t úgy becsülhetjük, hogy a mintaelemeket behelyettesítjük a kapott becslőfüggvény(ek)be.